

महाराष्ट्राची संक्षिप्त सांख्यिकी
१९९२

HANDBOOK OF BASIC STATISTICS
OF
MAHARASHTRA STATE
1992

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय. AND STATISTICS
[किंमत/PRICE] HARASHTRA

महाराष्ट्राची संक्षिप्त सांख्यिकी

१९९२

HANDBOOK OF BASIC STATISTICS
OF
MAHARASHTRA STATE
1992

DIRECTORATE OF ECONOMICS AND STATISTICS
GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
BOMBAY

No 4296-1

अर्थ व सांख्यिकी संचालक

महाराष्ट्र शासन, मुंबई

यांचेकडून सदिच्छेसह

With compliments from

The Director of Economics and Statistics
Government of Maharashtra, Bombay

महाराष्ट्राची संज्ञिता साहित्याच्या पुस्तकांच्या संदर्भ वर्गीकरणाची तयार करण्यात आला असून या मासिकेतील त्या माहिती सादर आहे. महाराष्ट्र राज्यासंबंधी विविध सामाजिक आणि आर्थिक विषयांवरील उपलब्ध जालीची अद्ययावत आकडेवारी थोडक्यात सादर करणे हा या पुस्तकेचा मुख्य उद्देश आहे.

२. या प्रकाशनात सुरुवातीच्या तक्त्यात महाराष्ट्र राज्य व भारत यांची तुलनात्मक आर्थिक स्थिती मांडण्याच्या उद्देशाने भारताचीही माहिती देण्यात आली आहे व शेवटच्या तक्त्यात राज्याच्या आर्थिक प्रगतीबाबत काही निबडक निर्देशांकांचे कल समाविष्ट करण्यात आले आहेत.

३. जनगणनाविषयक आकडेवारी देणाना १९९१ च्या जनगणनेवर आधारित उपलब्ध माहितीचा अंतर्भाव या पुस्तकेत करण्यात आला आहे.

४. अद्ययावत माहिती देण्याच्या प्रयत्नात काही ठिकाणी अस्थायी आकडेवारी देण्यात आली आहे. अंतिम आकडे उपलब्ध होतील तेव्हा ही आकडेवारी सुधारण्याची शक्यता आहे.

५. ही पुस्तिका तयार करण्याच्या कामी राज्य व भारत सरकारची विविध खाती, तसेच निपसरकारी संस्था यांचे जे सहकार्य मिळाले, त्याबद्दल आभारी आहे.

६. महाराष्ट्राच्या माहितीकरिता ही पुस्तिका संदर्भ म्हणून उपयुक्त होईल अशी आशा आहे.

अ. कृ. कागलकर,

अर्थ व सांख्यिकी संचालक,

मुंबई.

मुंबई :

दिनांक ३ डिसेंबर १९९२.

PREFACE

The Handbook of Basic Statistics of Maharashtra State for the year 1992 is the thirty-second issue in the series. Its object is to present up-to-date statistical data on various socio-economic aspects of Maharashtra State in a concise form.

2. For the purpose of comparison of the economy of the State with that of India, the relevant data for India have also been simultaneously depicted in the tables prior to the main tables. Data on trends in some selected indicators are presented at the end in a series of tables to throw light on the growth aspects of the State economy.

3. Available information relating to the population census 1991 has been included in this Handbook.

4. In attempting to give up-to-date information, provisional figures have sometimes been presented, which may be revised when final figures become available.

5. The co-operation extended by different departments of the State Government, Central Government and autonomous Organisations in bringing out this publication is gratefully acknowledged.

6. The Handbook, it is hoped, will be useful as a ready reference to information on Maharashtra.

A. K. Kagalkar,

Director of Economics and Statistics,
Bombay.

Bombay :

Dated 3rd December 1992.

शुद्धिपत्र/ERRATA

पृष्ठ Page	बाब Item	तक्ता/Table No. संक्रम/Col. No.	पूक Incorrect	वाचावे Read
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3	I-10 (1)	Col. 5	63.86	64.86
8	I-9.2 (म)	Col. 2	(३१ मार्च १९८८)	(३१ मार्च १९८९)
14	Parbhani	T-2.2, Col. 4	47	477
15	Maharashtra	T-2.2, Col. 9	25.43	25.73
17	I-4	T-2.4, Col. 4	1.61	51.61
18	I-1981-91	T-2.5, Col. 2	+25.43	+25.73
26	स्तंभ शीर्षक	T-2.11, Col. 3	अनुसूचित जाती S. C.	अनुसूचित जाती व बौद्ध S.C. and Buddhist
63	I-2	T-4.5, Col. 4	692.48	692.84
64	I-2	T-5.1, Col. 3	50	750
66	I-11	T-5.2, Col. 4	7	11
85	I-6	T-9.1., Col. 3	12	17
85	I-23	T-9.1, Col. 3	16	15
85	I-14	T-9.1, Col. 6	.....	1
95	I-1991-92	T-12.8, Col. 3	2,636	2,686
96	I-4	T-13.1, Col. 2	शिवावर चालणारी जहाजे Sailing Vessels	....
110	Maharashtra State	T-15.4, Col. 3	15,369	15,368
113	I-10	T-16.1, Col. 6	16,989	16,998
145	I-Bombay, 2nd line	T-22.2, Col. 13	238	262
145	I-Bombay, 2nd line	T-22.2, Col. 14	262	260
163	I-0059	T-26.1, Col. 4	231.41	31.41
168	I-2051	T-26.2, Col. 4	33.17	3.17
172	I-Total (B)	T-26.2, Col. 3	3,539.36	3,539.56
198	I-2, 2nd line	T-29.2, Col. 4	1,135	1735
198	I-Total live stock	T-29.2, Col. 7	340	410
215	I-1(d)	T-29.10, Col. 9	(196.5)	(191.5)

महाराष्ट्राची संक्षिप्त सांख्यिकी
HANDBOOK OF BASIC STATISTICS OF MAHARASHTRA STATE
1992

अनुक्रमणिका/CONTENTS

वर्ष 32]

[Vol. XXXII]

विषय	पृष्ठ PAGE	Subject
प्रस्तावना		Preface
दृष्टिक्षेपात महाराष्ट्र—		Maharashtra State at a glance—
(i) सामान्य माहिती	1	General information.
(ii) भारताशी तुलना	2	Comparison with India.
1 हवामान		<i>Climate</i>
1.1. निवडक केंद्रांतील कमाल व किमान तपमान, पावसाचे दिवस आणि वार्षिक पाऊस.	10	Maximum and minimum temperature, rainy days and annual rainfall at selected centres.
2 क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्या		<i>Area and Population</i>
2.1. पुरुष, स्त्रिया व कुटुंबे यांची जिल्हावार संख्या	12	Male, female and households in each district.
2.2. जिल्हावार ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या ..	14	Rural and urban population in each district.
2.3. जिल्हावार क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्येची घनता.	16	Area and density of each district.
2.4. जिल्हावार साक्षरतेचे प्रमाण (शेकडेवारी)	17	Percentage of literacy in each district.
2.5. १९०१ पासून लोकसंख्येतील दशवर्षीय चढउतार.	18	Decadal variation in population since 1901.
2.6. शहरांच्या लोकसंख्या-गटाप्रमाणे नागरी लोकसंख्या.	19	Urban population by size-class of towns.
2.7. वस्ती असलेल्या खेड्यांचे लोकसंख्येनुसार वर्गीकरण.	20	Classification of inhabited villages according to population.
2.8. एक लाख किंवा अधिक लोकसंख्या असलेली शहरे/शहर संकुले.	21	Cities/Urban Agglomerations (UAs) with population of 1,00,000 or above.
2.9. काम करणाऱ्यांचे व न करणाऱ्यांचे वर्गीकरण	24	Classification of workers and non-workers.
2.10. काम न करणाऱ्या व्यक्तींचे व्यवसाय प्रकारानुसार वर्गीकरण.	25	Classification of persons not at work by type of activity.
2.11. अनुसूचित जाती आणि जमाती यांची लोकसंख्या.	26	Population of scheduled castes and scheduled tribes
2.12. प्रकारानुसार महाराष्ट्र राज्यातील अपंगांची संख्या.	28	Disabled population in Maharashtra State by type of disability.

विषय	पृष्ठ PAGE	Subject
2.13. बभोगदानुसार लोकसंख्या	.. 29	Population according to age groups.
2.14. धर्मानुसार लोकसंख्या	30	Population by religion.
2.15. २००१ पर्यंतची वार्षिक अंदाजित लोकसंख्या.	31	Annual estimates of population up to 2001.
2.16. स्वलांतराच्या कारणांनुसार स्वलांतरित स्त्री-पुरुष.	32	Migrants by sex and reason for Migration.
2.17. पूर्वोच्या राहण्याच्या ठिकाणानुसार स्वलांतरित स्त्री-पुरुष.	33	Migrants by sex and place of last residence.
2.18. प्रमुख भाषा बोलणारी कुटुंबे व त्यातील व्यक्तींची संख्या.	37	Households and household population by languages mainly spoken.
3. शेती		<i>Agriculture</i>
3.1. जमिनीचा वापर	 38	Land utilisation.
3.2. जिल्हावार जागवढीसावक क्षेत्र आणि जागवढ केलेले क्षेत्र.	39	Districtwise break-up of culturable area and cultivated area.
3.3. प्रमुख पिकांखालील क्षेत्र आणि त्यांचे उत्पादन.	41	Area and out turn of principal crops.
3.4. जिल्हावार प्रमुख पिकांखालील क्षेत्र व त्यांचे उत्पादन.	42	Area and outturn of principal crops in each district.
3.5. प्रमुख पिकांच्या उत्पादनाचे निर्देशांक	.. 46	Index numbers of production of principal crops.
3.6. मृदसंधारण, जमीन सुधारणा इत्यादी योजनांखालील प्रगती.	48	Progress under soil conservation and land reclamation.
3.7. रासायनिक वतांचे वाटप	 49	Distribution of chemical fertilisers.
3.8. शेतीची अवजारे	 50	Agricultural implements.
3.9. शेती पंपांना वीजपुरवठा	 51	Agricultural pumps energised.
3.10. महाराष्ट्रातील एकूण वहित धारण जमिनी, त्यांचे क्षेत्र व सरासरी क्षेत्र.	52	Number, area and average size of operational holdings in Maharashtra.
3.11. राज्य क्षेत्रातील पूर्ण झालेल्या पाटबंधारे प्रकल्पांची संख्या.	53	Number of Irrigation projects completed in State sector.
3.12. निर्मित झालेल्या क्षमता व प्रत्यक्ष सिंचित क्षेत्र.	54	Irrigation potential created and actual irrigated area.
3.13. शासनाचे व्हाषांन्वित झालेले वळविद्युत प्रकल्प.	55	Government hydro projects commissioned.
4. पशुसंवर्धन		<i>Animal Husbandry</i>
4.1. पशुसंख्या	 56	Livestock population.
4.2. जिल्हावार पशुसंख्या	 58	Livestock population in each district.

विषय.	पृष्ठ Page	Subject
4.3. पशुसंबंधनासंबंधीची संकीर्ण माहिती ..	60	Miscellaneous statistics relating to animal husbandry.
4.4. प्रासकीय व सहकारी क्षेत्रातील दुग्धशाळा- मार्फत झालेले दुग्धाचे संकलन व वितरण.	62	Collection and distribution of milk by dairies in Government and Co-operative sectors.
4.5. दुग्धजन्य पदार्थांची उत्पादने व दूध शीतकरण केंद्रे.	63	Milk products and milk chilling centres
5. मत्स्यध्ववसाय		<i>Fisheries</i>
5.1. विविध खारवण आकारात झालेली माशांची आवक, खारवण्यासाठी झालेला मिठाचा वापर आणि खारवलेले मासे.	64	Quantity of fish brought for curing, salt issued and fish removed.
5.2. मत्स्यध्ववसायासंबंधीची संकीर्ण माहिती	65	Miscellaneous statistics relating to fisheries.
5.3. प्रकारानुसार सागरी मत्स्योत्पादन ..	67	Varietywise marine fish production.
5.4. मत्स्योत्पादनाची विल्हेवाट (सागरी व भूजल)	69	Disposition of fish catch (Marine and Inland).
6. वने		<i>Forests</i>
6.1. वनव्याप्त क्षेत्राचे वर्गीकरण ..	70	Classification of forest area.
6.2. मुख्य आणि गौण वनोत्पादन ..	71	Production of major and minor forest product.
7. उद्योग आणि खानकाय		<i>Industry and Mining</i>
7.1. चालू कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार वर्गीकरण.	72	Distribution of working factories according to working strength.
7.2. कारखाने व कामगारांची कामावरील दैनिक सरासरी यांचे उद्योगांच्या प्रमुख गटानुसार वर्गीकरण.	73	Factories with average daily employment classified according to major groups of industries.
7.3. चालू कारखाने आणि त्यांतील कामगारांची जिल्हावार संख्या.	75	Working factories and average daily employment in each district.
7.4. महाराष्ट्र राज्यातील उत्पादक भांडवल, औद्योगिक उत्पादन आणि मूल्यवृद्धी.	76	Productive capital, output and value added by manufacture in Maharashtra State.
7.5. कापड गिरण्यांतील सरासरी गैरहजेरी ..	78	Average percentage of absenteeism in the cotton textile industry.
7.6. औद्योगिक विवाद ..	79	Industrial disputes.
7.7. कापड उद्योगाची माहिती (गिरणी विभाग)	80	Working of cotton textile industry (mill sector).
7.8. खनिज उत्पादन ..	81	Mineral production.
7.9. औद्योगिक उत्पादन ..	82	Industrial production.

विषय	पृष्ठ PAGE	Subject
8. वीज		<i>Electricity</i>
8.1. विजेची स्थापित क्षमता, उत्पादन आणि वापर.	83	Installed capacity, generation and consumption of electricity.
8.2. विजेचा पुरवठा झालेली शहरे व खेडी	84	Towns and villages electrified.
9. संयुक्त भांडवली संस्था		<i>Joint Stock Companies</i>
9.1. ३१ मार्च १९९२ रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था.	85	Number of joint stock companies as on 31st March 1992.
10. बँका		<i>Banks</i>
10.1. बँक कार्यालये असलेल्या ठिकाणांची व बँक कार्यालयांची जिल्हावार संख्या.	86	Number of places having banking offices and number of banking offices in each district.
11. सहकार		<i>Co-operation</i>
11.1. संस्था व प्रभासदांची संख्या, खेळते भांडवल, कर्जाक दिलेल्या रकमा आणि माळाची उलाढाल.	87	Societies, membership, working capital, advances and turnover.
12. परिवहन व दळणवळण		<i>Transport and Communications</i>
12.1. रस्त्यांची लांबी	88	Road length.
12.2. पृष्ठभागानुसार रस्त्यांचे वर्गीकरण	89	Road length according to types of surface
12.3. महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची वाहतूकविषयक आकडेवारी.	90	Operational statistics of Maharashtra State Road Transport Corporation.
12.4. वापरात असलेली मोटार वाहने	91	Motor vehicles in operation.
12.5. महाराष्ट्रातील परिवहनाची व इतर वाहने	92	Transport and non transport vehicles in Maharashtra State.
12.6. व्यावसायिक व निगर व्यावसायिक वाहन चालकांचे परवाने.	93	Professional and non-professional driving licenses.
12.7. लोहमार्गाची लांबी	94	Railway route length.
12.8. महाराष्ट्र राज्यातील डाक कार्यालये व तार कार्यालये याची संख्या.	95	Number of post offices and telegraph offices in Maharashtra State.
13. जहाज वाहतूक		<i>Shipping</i>
13.1. मुंबई बंदरात असलेल्या जहाजांची संख्या व वजन.	96	Number and tonnage of vessels entered in Bombay Port.
13.2. मुंबई बंदरामध्ये गोदघा आणि बंदरे येथून हलविलेला माल.	97	Cargo handled at the docks and bunders in Bombay Port.
13.3. महाराष्ट्र राज्यातील निवडक गौण बंदरांतून हलविलेला (आयात व निर्यात) माल.	98	Cargo (imports and exports) handled at the selected minor ports of Maharashtra State.

विषय	पृष्ठ PAGE	Subject
13.4. महाराष्ट्र राज्यातील गौण बंदरांतून होणारी प्रवासी वाहतूक.	99	Passenger traffic at the minor ports of Maharashtra State.
14 देशांतर्गत व्यापार		<i>Inland Trade</i>
14.1. महाराष्ट्राचा देशातील इतर राज्यांशी झालेला व्यापार.	100	Inland Trade of Maharashtra.
15. शिक्षण		<i>Education</i>
15.1. शिक्षणाच्या प्रकारानुसार संस्थांचे व विद्यार्थ्यांचे वर्गीकरण.	102	Institutions and enrolment by type of education.
15.2. जिल्हावार प्राथमिक व दुय्यम शिक्षण	105	Primary and secondary education in each district.
15.3. महाराष्ट्र राज्यातील शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांतील प्रशिक्षणा-यांच्या मंजूर जाणा.	107	Number of seats sanctioned for trainees in the Government and non-Government industrial training institutions in Maharashtra.
15.4. महाराष्ट्र राज्यातील शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांच्या अंतिम परीक्षांचे निकाल.	108	Results of the final examinations of Government and non-Government industrial training institutes in Maharashtra.
15.5. महाराष्ट्र राज्यातील शिकारू उमेदवारांची वर्गवारी.	109	Classification of apprentice trainees in Maharashtra.
15.6. महाराष्ट्र राज्यातील माध्यमिक व उच्च माध्यमिक तांत्रिक शाळा व विद्यार्थी संख्या.	110	Secondary and higher secondary technical schools and students in Maharashtra State.
15.7. महाराष्ट्र राज्यातील तांत्रिक आणि व्यवसाय संस्था व त्यांतील प्रवेशक्षमता.	111	Technical and vocational institutes in Maharashtra and their intake capacity in Maharashtra.
15.8. महाराष्ट्र राज्यातील प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम शिकविणाऱ्या शासकीय व अशासकीय संस्था व त्यांतील विद्यार्थ्यांची प्रवेशक्षमता.	112	Number of Government and non-Government institutions teaching certificate course and their intake capacity in Maharashtra.
16. जीवनविषयक आकडेवारी		<i>Vital Statistics</i>
16.1. निरनिराळ्या पद्धतीनुसार कुटुंब नियोजन करणाऱ्यांची जिल्हावार संख्या.	113	Districtwise number of persons using various family planning methods.
16.2. महाराष्ट्राचे नमुना नोंदणी पद्धतीने काढलेले दर.	115	Sample registration system rates of Maharashtra.
16.3. महाराष्ट्र राज्यातील उपलब्ध वैद्यकीय सुविधा.	116	Medical facilities available in Maharashtra State.
17. पोलीस आणि गुन्हे		<i>Police and Crimes</i>
17.1. पोलीस स्टेशन आणि पोलीसांची संख्या	117	Police stations and police force.

विषय	पृष्ठ PAGE	Subject
17.2. इंडियन पिनल कोडखाली झालेले दखलपत्त गुन्हे (गुन्हांचे प्रयत्न घडून).	118	Cognizable offences (including attempts under Indian Penal Code).
18. कारागृहे		<i>Prisons</i>
18.1. कारागृहांची व कैद्यांची संख्या	.. 119	Number of prisons and convicts.
19. घरवांघणो		<i>Housing</i>
19.1. घरांची वापरानुसार केलेली वर्गवारी	.. 120	Classification of houses according to use
19.2. वापरतील खोल्यांच्या संख्येनुसार वर्गीकरण.	कुटुंबांचे 122	Distribution of households according to rooms occupied.
19.3. घराचे छप्पर व भिती यासाठी वापरलेल्या प्रमुख साधनांनुसार कुटुंबाचे वर्गीकरण.	124	Distribution of households by predomi- nant material used for roof and wall of house.
19.4. बेघर व संस्थांत रहाणारे लोक	.. 128	Houseless and institutional population.
19.5. खोल्यांच्या संख्येनुसार कुटुंबांची संख्या	.. 130	Households by number of rooms occupied.
20. स्थानिक संस्था		<i>Local Bodies</i>
20.1. ग्रामपंचायतींची व्याप्ती, उत्पन्न आणि खर्च	132	Coverage, self-raised income and expenditure of Village Panchayats.
20.2. नगरपरिषदा व महानगरपालिका घडण.	यांची 133	Constitution of Municipal Councils and Municipal Corporations.
20.3. नगरपरिषदांचे व महानगरपालिका उत्पन्न व खर्च.	यांचे 135	Income and expenditure of Municipal Councils and Municipal Corporations
20.4. जिल्हा परिषदांचे उत्पन्न आणि खर्च	.. 137	Income and expenditure of Zilla Parishads.
20.5. प्रकारानुरूप स्थानिक संस्थांची संख्या	.. 139	Local Bodies by types.
21. सार्वत्रिक निवडणुका		<i>General Elections</i>
21.1. सार्वत्रिक निवडणुकांचे निकाल	.. 140	Results of general elections.
21.2. उमेदवारांचे पक्ष पाठिंब्यानुसार वर्गीकरण	.. 141	Candidates according to party affiliations.
22. किंमत निर्देशांक		<i>Price Indices</i>
22.1. ब्रिटिश भारतीय शास्त्र किमतीचे निर्देशांक (नवी मालिका).	142	All India wholesale price Index numbers (New Series).
22.2. कामगारांकरिता ग्राहक किमतीचे निर्देशांक (नवी मालिका).	144	Consumer price Index numbers for working class (New Series).
22.3. महाराष्ट्रातील ग्रामीण विभागातील जीवनावश्यक वस्तूंच्या ग्राहक किमतीचा निर्देशांक.	146	Consumer price Index numbers for selected essential items for Rural Maharashtra.

विषय	पृष्ठ PAGE	Subject
22.4. महाराष्ट्रातील नागरी विभागातील जीवनावश्यक वस्तूंच्या ग्राहक किमतीचा निर्देशांक.	.. 147	Consumer price Index numbers for selected essential items for urban Maharashtra.
22.5. नागरी श्रमिकेतर कर्मचाऱ्यांकरिता ग्राहक किमतीचे निर्देशांक.	148	Consumer price Index numbers for urban non-manual employees.
22.6. महाराष्ट्रातील शेतमजुरांकरिता ग्राहक किमतीचे निर्देशांक.	149	Consumer price Index numbers for agricultural labourers in Maharashtra.
23. रोजगार		<i>Employment</i>
23.1. औद्योगिक गटानुसार काम करणाऱ्यांचे (शेतीव्यतिरिक्त) वर्गीकरण.	150	Industrial classification of persons at work other than cultivators.
23.2. विंगशेती व्यवसायातील व्यवसायानुसार वर्गीकरण.	151	Occupational classification of persons at work other than cultivators.
23.3. सेवायोजनेसंबंधीची माहिती	.. 152	Employment exchange statistics.
23.4A. राज्य सरकारचे कर्मचारी	.. 153	State Government employees.
23.4B. श्रेणी व जातीनुसार राज्य सरकारचे कर्मचारी.	154	Class and castewise State Government employees. :
23.5. सरकारी क्षेत्रातील रोजगार	.. 155	Employment in public sector.
23.6. दुकाने व व्यापारी संस्था अधिनियमाखाली नोंदलेल्या संस्थांतील रोजगार.	156	Employment under Shops and Establishments Act.
23.7. रोजगार हमी योजनेखाली महाराष्ट्र राज्यात घेण्यात आलेली प्रकारानुसार कामे व त्यांबरील खर्च.	157	Categorywise number of works and expenditure incurred thereon under the employment guarantee scheme in Maharashtra State.
24. छापखाने व प्रकाशने		<i>Presses and Publications</i>
24.1. छापखाने, वर्तमानपत्रे, पुस्तके नियतकालिके.	आणि 158	Printing presses, newspapers, books and periodicals.
25. वार्षिक योजना		<i>Annual Plans</i>
25.1. महाराष्ट्राची सातवी व आठवी पंचवार्षिक योजना.	159	Seventh and Eighth Five-Year Plan of Maharashtra.
26. राज्य वित्त		<i>State Finance</i>
26.1. राज्याची महसुली जमा	.. 161	Revenue receipts of the State.
26.2. महसुली लेखावरील खर्च	.. 167	Expenditure on revenue account.
26.3. राज्याच्या अर्थसंकल्पाचे पथकरण	.. 178	Analysis of State Government Budget.

विषय	पृष्ठ Page	Subject
27. राज्य उत्पन्न		<i>State Income</i>
27.1. चालू आणि स्थिर किमतीनुसार राज्य उत्पन्न	180	State income at current and constant prices.
28. संकीर्ण		<i>Miscellaneous</i>
28.1. नियंत्रित बाजारपेठा	182	Regulated markets.
28.2A महाराष्ट्रातील आयुविमाविषयी माहिती ..	186	Life Insurance in Maharashtra.
28.2B महाराष्ट्रातील साधारण विम्याचा प्रत्यक्ष प्रिमियम.	187	Gross direct Premium written in Maharashtra.
28.3. पर्यटन विभागाने मान्यता दिलेल्या हॉटेलांची महाराष्ट्रातील संख्या.	188	Number of hotels in Maharashtra approved by the tourism department.
28.4. हवाईमार्गे मुंबईस उतरणारे परदेशी पर्यटक	189	Foreign tourists disembarking at Bombay by air.
28.5. महाराष्ट्र राज्यातील कच्च्या (क्रूड) तेलाचे उत्पादन.	190	Production of crude oil in Maharashtra State.
28.6. महाराष्ट्र राज्यातील नैसर्गिक वायूचे साठे, एकूण उत्पादन व वापर.	191	Reserves, gross production and utilisation of natural gas in Maharashtra State.
28.7. द्विभूत पेट्रोलियम वायूचे महाराष्ट्रातील घरगुती ग्राहक.	192	LPG domestic customers in Maharashtra.
29. निवडक निर्देशांकांचा कल		<i>Trends in selected indicators</i>
29.1. शेती	194	Agriculture.
29.2. पशुधन व कुक्कुट	198	Livestock and poultry.
29.3. उद्योग आणि खानकाम	200	Industry and mining.
29.4. वीज	202	Electricity.
29.5. सहकार	204	Co-operation.
29.6. परिवहन आणि दळणवळण	206	Transport and communications.
29.7. शिक्षण	208	Education.
29.8. अखिल भारतीय भाऊक किमतीचे निर्देशांक (नवी मालिका).	210	All India wholesale price Index numbers (New Series).
29.9. कामगारांकरिता ग्राहक किमतीचे निर्देशांक (नवी मालिका).	212	Consumer price Index numbers for working class (New Series).
29.10. राज्य उत्पन्न (सुधारित मालिका)	214	State Income (Revised Series).